

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΗ ΓΚΙΩΝΑ**

από τον

ΣΤΑΜ. ΚΙΡΔΗ*

Την άνοιξη του 1998 ομάδα της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας (Ε.Σ.Ε.) επισκέφθηκε την περιοχή της Γκιώνας για να ερευνήσει δύο βάραθρα σύμφωνα με πληροφορίες κατοίκων της περιοχής. Πράγματι εντοπίστηκαν και εξερευνήθηκαν τα βάραθρα αυτά, αλλά το σπουδαιότερο είναι ότι η εξερευνητική ομάδα βρέθηκε μπροστά σε ένα ανεξερεύνητο καρστ.

Η ασβεστολιθική αυτή περιοχή είναι ιδιαίτερα γνωστή, εξάλλου υπάρχουν και πολλά λατομεία βωξίτη που σχετίζονται άμεσα με το καρστ. Ωστόσο, έχει μείνει ανεξερεύνητη σπηλαιολογικά με εξαίρεση κάποιες μεμονωμένες αποστολές. Στην περιοχή συναντά κανείς πληθώρα καρστικών μορφών που αποτελείται από μικρές δακτυλογλυφές, δολίνες, καταβόθρες, μέχρι και υπόγειες μορφές καρστ, όπως σπήλαια και βάραθρα, δηλαδή ένα πλήρες καρστικό πεδίο. Η τοπική ονομασία για τα βάραθρα είναι «**κάρκανοι**» και επειδή δεν τους έχει δοθεί κάποιο όνομα, όπως συνηθίζεται από τους ντόπιους, αριθμήθηκαν π.χ. κάρκανος 1, 2... κ.λπ. ανάλογα με τη σειρά εξερεύνησης.

Η περιοχή που ερευνήθηκε είναι σε υψόμετρο μεγαλύτερο από 1500 μ. και είναι προσβάσιμη μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες. Υπάρχουν πολλοί χωματόδρομοι που πλησιάζουν στα διάφορα σπήλαια, όμως είναι σε κακή κατάσταση. Το '98 έγιναν 2 αποστολές που συνεχίστηκαν και το καλοκαίρι του '99. Η έρευνα στην περιοχή θα συνεχιστεί και τις επόμενες χρονιές.

Κάρκανος 1 (Α.Σ.Μ. 7002): Πρόκειται για βάραθρο βάθους 30 μ. στην περιοχή «Κορίτα», εξερεύνηση 1998.

Κάρκανος 2 (Α.Σ.Μ. 7003): Πρόκειται για σπηλαιοβάραθρο βάθους 75 μ. στην περιοχή «Κορίτα», εξερεύνηση 1998.

Κάρκανος 3 (Α.Σ.Μ. 7004): Πρόκειται για βάραθρο βάθους 10μ. και διαστάσεις εισόδου 10μ. x15μ. εξερεύνηση 1999. Βρίσκεται στο Παλιοβούνι.

Κάρκανος 4 (Α.Σ.Μ. 7005): Βάραθρο με μεγάλες διαστάσεις εισόδου 20μ.x20μ. περίπου. Πρόκειται για δολίνη, η οποία σε όλη τη διάρκεια του χρόνου είναι γεμάτη από χιόνι. Η κάθοδος γίνεται από πλαϊνή είσοδο διαστάσεων 2μ.x1μ. ενώ το βάθος του πρώτου βάραθρου αλ-

* KIRDIS ST. - Γεωλόγος-Σπηλαιολόγος, Τακτικό μέλος Ε.Σ.Ε.

** Speleological research in Giona mountain.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΡΚΑΝΟΣ 1 (Α.Σ.Μ. 7002)

ΠΕΡΙΟΧΗ «ΚΟΡΙΤΑ» ΓΚΙΩΝΑΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ
0 5

ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
ΠΕΤΡΕΣ	■
ΣΤΑΛΑΚΤΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ	∩

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ: Β. ΓΙΑΓΚΙΝΑΣ, Σ. ΚΙΡΔΗΣ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ: Σ. ΚΙΡΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΡΚΑΝΟΣ 2 (Α.Σ.Μ. 7003)

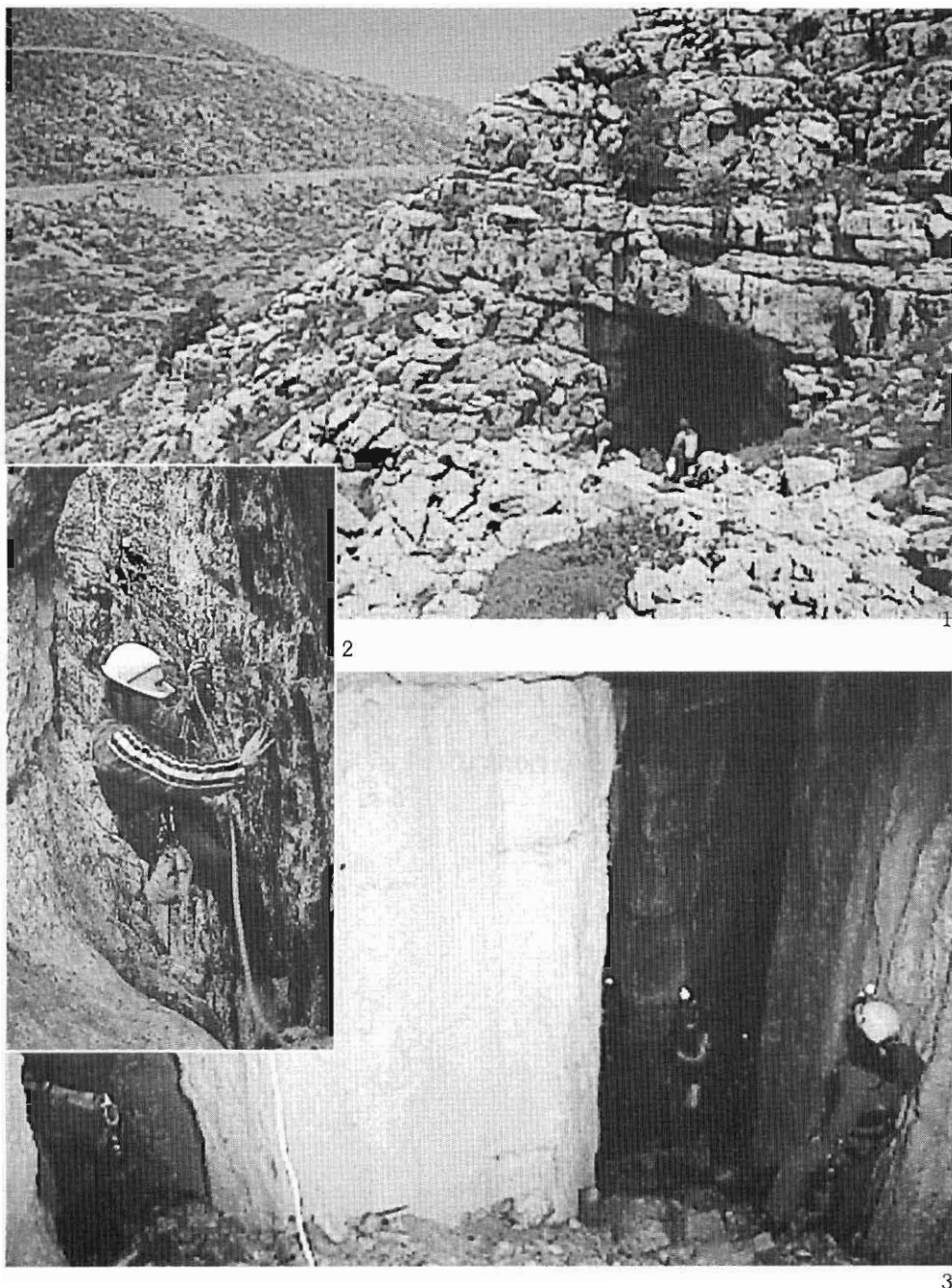
ΚΛΙΜΑΚΑ
0 10

ΤΟΜΗ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
ΠΕΤΡΕΣ	■
ΣΤΑΛΑΚΤΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ	∩
ΛΙΜΝΗ	●

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ: Β. ΓΙΑΓΚΙΝΑΣ, Σ. ΚΙΡΔΗΣ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ: Σ. ΚΙΡΔΗΣ

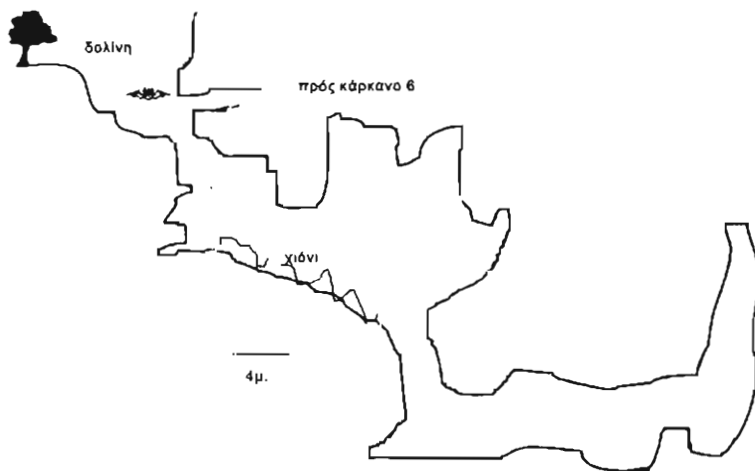
3

Εικ. 1-2-3: 1. Κάθοδος σπηλαιολόγου της Ε.Σ.Ε. για την εξερεύνηση του Κάρκανου – 2. Η είσοδος σπηλαίου Κάρκανος στην Γκιώνα – 3. Το εσωτερικό του σπηλαίου Κάρκανος με σπηλαιολόγους της Ε.Σ.Ε. (φωτ. Σ. Κίρδης).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΡΚΑΝΟΣ 5 (Α.Σ.Μ. 7006) ΠΑΛΙΟΒΟΥΝΙ ΓΚΙΩΝΑΣ

(ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ-ΤΟΜΗ)

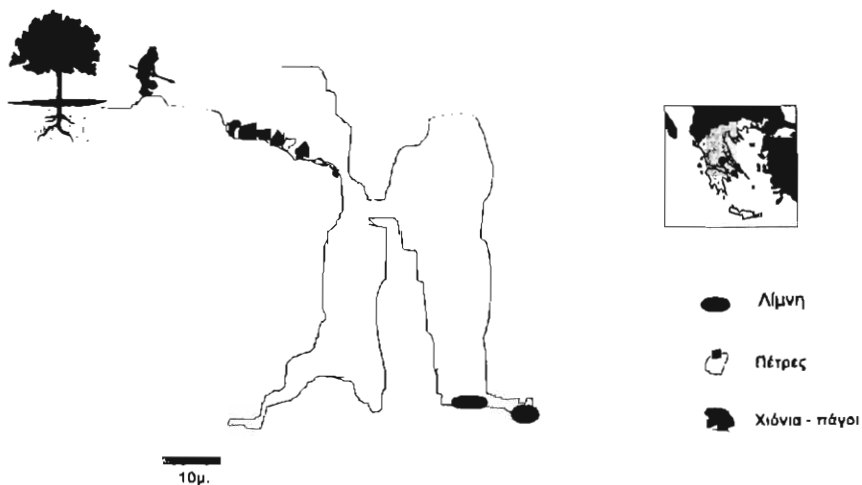

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ: Β. ΓΙΑΓΚΙΝΑΣ, Σ. ΚΙΡΔΗΣ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ: Σ. ΚΙΡΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΡΚΑΝΟΣ 6 (Α.Σ.Μ. 7007) ΠΑΛΙΟΒΟΥΝΙ ΓΚΙΩΝΑΣ

(ΤΟΜΗ-ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ)

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ: Β. ΓΙΑΓΚΙΝΑΣ, Σ. ΚΙΡΔΗΣ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ: Σ. ΚΙΡΔΗΣ

λάζει ανάλογα με το ύψος του χιονιού από 5μ.-10μ. Στο σπήλαιο έγιναν 3 καταβάσεις σε διαφορετικές εποχές για να βρεθεί δίοδος μέσα στο χιόνι. Στην τρίτη κατάβαση σκάφηκε δίοδος 15μ. περίπου. Στο τέλος της δίοδου το σπήλαιο κλείνει με πέτρες που δεν είναι εύκολο να απομακρυνθούν. Το συνολικό βάθος πλησιάζει τα 30μ.. Βρίσκεται στη θέση Κορομηλιά (N 38 39', 404 '' - E 022 21', 241'') και σε υψόμετρο 1780μ.

Κάρκανος 5 (Α.Σ.Μ. 7006): Σπηλαιοβάραθρο συνολικού βάθους 30 μέτρων που βρίσκεται στο Παλιοβούνι. Η κάθοδος γίνεται αρχικά σε μια ανοικτή δολίνη που μετά από ένα πηγάδι 7 μ. οδηγεί σε κατηφορική αίθουσα 20μ. μήκους με χιόνι στο δάπεδο, και κατόπιν σε άλλο πηγάδι 6μ. που καταλήγει σε αναλόγων διαστάσεων αίθουσα. Η ομάδα που εξερεύνησε τον κάρκανο βρέθηκε από πλαϊνό διάδρομο στον κάρκανο 5. Πρόκειται για δύο διαφορετικές επιφανειακές δολίνες που συνδέονται στο ίδιο σύστημα σπηλαίων. Εξερεύνηση 1999.

Κάρκανος 6 (Α.Σ.Μ. 7007): Στενή είσοδος οδηγεί σε μικρή αίθουσα, και από την αριστερή πλευρά υπάρχει οριζόντιος διάδρομος που καταλήγει στον κάρκανο 5, ενώ από δεξιά υπάρχει βάραθρο 40μ. Το βάραθρο οδηγεί σε μεγάλη αίθουσα με 3 διακλαδώσεις και πιθανή συνέχεια είναι κλειστή με σωρούς από πέτρες. Εξερεύνηση 1999, βρίσκεται στο Παλιοβούνι.

Κάρκανος 7 (Α.Σ.Μ. 7008): Μικρό βάραθρο 8μ. βάθους βρίσκεται στο Παλιοβούνι.

Κάρκανος 8 (Α.Σ.Μ. 7009): Σπηλαιοβάραθρο συνολικού βάθους 50 μέτρων στο Παλιοβούνι. Η είσοδος του είναι εξαιρετικής ομορφιάς σε σχήμα παραλληλόγραμμου και στα πρώτα 15μ. υπάρχουν πάγοι ακόμα και το καλοκαίρι. Η πρώτη αίθουσα του σπηλαίου είναι κατηφορική και μετά από 20μ. οδηγεί σε 2 παράλληλα βάραθρα. Το πρώτο καταλήγει σε μια μεγάλη αίθουσα, ενώ το δεύτερο σε μια μικρότερη φάρδους 8μ. περίπου με 2 μικρές λιμνούλες. Τα δύο αυτά βάραθρα ενώνονται στην αρχή τους με «μπαλκόνι» 2x1 μ.

Κάρκανος 9 (Α.Σ.Μ. 7010): Πρόκειται για μικρό βάραθρο βάθους 5μ. χωρίς συνέχεια στο Παλιοβούνι.

Κάρκανος 10 (Α.Σ.Μ. 7011): Βάραθρο βάθους 15μ. που καταλήγει σε αίθουσα 2,5x1. Η είσοδος διανοίχτηκε με τα χέρια και με δυσκολία χωράει να περάσει ένας σπηλαιολόγος. Είναι μπασωμένο από πέτρες, έχει όμως και λίγο σταλακτιτικό διάκοσμο. Βρίσκεται στη θέση Βρακαράχη σε υψόμετρο 1600μ.

SUMMARY

The spring of 1998 a group from Hellenic Speleological Society composed of the speleologists C. Gargoula, A. Kassis, M. Tatsis, I. Kontou, G. Heliopoulos, E. Kazais, M. Kanellidou visited the region of Giona. The group found and explored many precipices which are called «Karkani» in the local language. The researches in this area are still going on because it exists a quite developed carst.